

Kutsal Kitap'a göre tarih ve gelecek

Tarihi Çizelgenin Kullanılması:

1. Bu çizelgede daha çok yer kazanmak için bazen zaman **ölçüsü** kısaltıldı. Özellikle çizelgenin başlangıcında ve sonunda bu gerçekleştirildi.
2. Zamanlar kesin olmadığı için, İ.Ö. 1000'e kadar 100 yıl aralığında farklılık gösterebilir ve İ.Ö. 1000'den sonra da 10 yıl aralığında **değişebilir!**
3. Karşılaştırmak için **dünya tarihinden** birkaç olay ve kişi en üstte yazılmıştır. Bunun yanı sıra orta doğunun en büyük devletleri eklenmiştir.
4. **Orta aralıktaki isimler** (pembe, turuncu ve kırmızı bölümünde) egemen olan kral ve Filistin'i yönetenleri gösteriyor.
5. Filistin'de İsrail halkının egemenliği ikiye bölündükten sonra, İ.Ö. 931-722, **kuzeyde hizmet eden peygamberler üstte**, güneydeki peygamberler altta gösteriliyor.
6. Kendilerine Kutsal Kitap'ın bir parçası vahiy edilen **peygamberler alt çizgisiyle** yazıldı. Peygamberlerin adları aynı zamanda yaşayan kralların adları üzerinde yazılıdır. Peygamberin adlarının uzunluğu onların etkinlikleri olan zamanını gösteriyor.
7. Egemenlik bölündükten sonra bütün 'İyi krallar' güneydedir. Kuzeyde ise iyi krallar yoktur. Fakat güneydeki kralların bazıları da zaman zaman **büyük günahlara** düşmüştür. Bunu göstermek için adları ya da adların yarısı **mavi renkle** işaretlenmiştir.
8. **Kralların yönetiminin** başlangıcı ve sonunu belirten tarihler yazılıdır. Fakat iki tarih aynı zamanda verildiğinde, iki kralın da aynı anda ülke yönetiminde etkin olduğunu belirtir.
9. **Kişi adları ve ayetleri** Kutsal Kitap'ın 2001 çevirisinden alınmıştır (Bible Society; Translation Trust).
10. **İ.Ö. 2000 yıldan sonraki olaylar** en çok Vahiy'den alındı. Bu olaylar kronolojik olarak gösterilmez. Ama Vahiy'de geçen olaylar eski çağlarda parça parça ya da zaman zaman gerçekleşmiştir. Bazıları ise gelecekte olacaktır.
11. Zaman çizelgesinin oluşturulması ve **kullanılan tarihler** Kutsal Kitap ve yardımcı kitaplardan alınmıştır.
12. Haritalar wikipedia'dan alınmıştır.

Yazar: Mutlu K.; versiyon 1.9-8; 22.03.2008

Download / İndirme: www.TevratZeburIncil.org

Bilgimiz de peygamberliğimiz de sınırlıdır. 1Ko. 13,9

1

KİTAP (Kısaltmalar): Tevrat, Zebur, Peygamberler (Eski Antlaşma)

Yaratılış (Yar.)
Mısır'dan Çıkış (Çık.)
Levililer (Lev.)
Çölde Sayım (Say.)
Yasa'nın Tekrarı (Yas.)
Yeşu (Yşu.)
Hakimler (Hak.)
Rut (Rut.)
1.Samuel (1Sa.)
2.Samuel (2Sa.)
1.Krallar (1Kr.)
2.Krallar (2Kr.)
1.Tarihler (1Ta.)
2.Tarihler (2Ta.)
Ezra (Ezr.)
Nehemya (Neh.)
Ester (Est.)
Eyüp (Eyü.)
Mezmurlar-Zebur (Mez.)
Süleyman'ın Özdeyişleri (Özd.)
Vaiz (Vai.)
Ezgiler Ezgisi (Ezg.)
Yeşaya (Yşsa.)
Yeremya (Yer.)
Ağıtlar (Ağı.)
Hezekiel (Hez.)
Daniel (Dan.)
Hoşea (Hoş.)
Yoel (Yoe.)
Amos (Amo.)
Ovadya (Ova.)
Yunus (Yun.)
Mika (Mik.)
Nahum (Nah.)
Habakkuk (Hab.)
Sefanya (Sef.)
Hagay (Hag.)
Zekeriya (Zek.)
Malaki (Mal.)

KİTAP (Kısaltmalar) İncil (Yeni Antlaşma):

Matta (Mat.)
Markos (Mar.)
Luka (Luk.)
Yuhanna (Yu.)
Elçilerin İşleri (Elç.)
Romalılar (Rom.)
1.Korintliler (1Ko.)
2.Korintliler (2Ko.)
Galatyalılar (Gal.)
Efesliler (Ef.)
Filipililer (Flp.)
Koleseliler (Kol.)
1.Selankililer (1Se.)
2.Selankililer (2Se.)
1.Timoteos (1Ti.)
2.Timoteos (2Ti.)
Titus (Tit.)
Filimon (Flm.)
İbraniler (İbr.)
Yakup (Yak.)
1.Petrus (1Pe.)
2.Petrus (2Pe.)
1.Yuhanna (1Yu.)
2.Yuhanna (2Yu.)
3.Yuhanna (3Yu.)
Yahuda (Yah.)
Vahiy (Va.)

Yaratılış

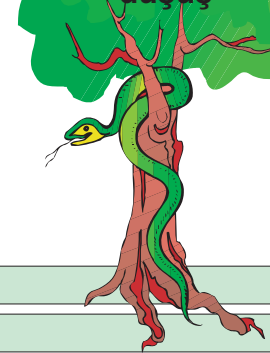

Tanrı evreni
altı günde
yarattı
Yar.1

Seninle kadını, onun soyuyla senin
soyunu Birbirinize düşman edeceğim.
Onun soyu senin başını ezecek,
Sen onun topuğuna saldıracaksın." Yar.3:15

Yar.1-3
930 yıl yaşadı
ADEM
HAVVA

Başlangıçta
günaha
düşüş

Şit 912
Habil

Enoş
905

Yar.4
Kayın

Yaratılış kitabı; İbr.

1.Tarihler kitabı

Yahudiler'e g
tarihi: İ.Ö. 7

İ.Ö. 4000 ← - - - - - İ.S.476 ③

1800 Hammurabi
Kanunları
(Babil'de)

1600

İ.Ö.1500

Anadolu'da
Hititler

İ.Ö.1480
Sina Antlaşması: Çı

430 Yıl Vaat'ten Çıkışa kadar Gal 3:17

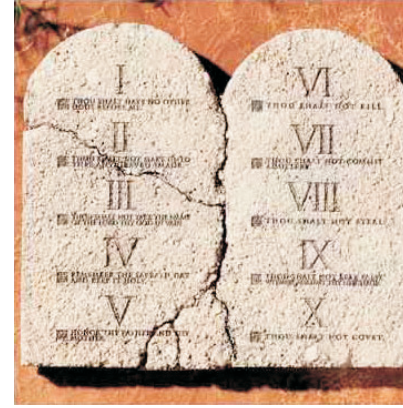
ON EMİR: Yas.5:7-21; Çık.20:3-17

1. Bölüm: Tanrın Rab'bi bütün
yüreğinle, bütün canınla ve bütün
aklınla seveceksin. Mat.22:37+Yas.6:5

- 1: Benden başka tanrın olmayacak
- 2: Put yapmayacaksın
- 3: Tanrın RAB'bin adını boş yere
ağızına almayacaksın
- 4: Altı gün çalışacak, yedinci gün
hiçbir iş yapmayacaksınız
- 5: Annene babana saygı
göstereceksin

2. Bölüm: Komşunu kendin gibi
seveceksin. Mat.22:39

- 6: Adam öldürmeyeceksin
- 7: Zina etmeyeceksin
- 8: Çalmayacaksın
- 9: Yalan söylemeyeceksin
- 10: Komşunun hiçbir şeyine göz
dikmeyeceksin

Mısır'dan Çıkış

Sina'da

(Kutsama)
Levililer

çerek:
bütün
cılığınla
Yar.12:3

ayken
aldı
11:26-33

~1873
Sodom ve
Gomora'nın
Yıkılması

~1797

Esav

Yar.36

Yar.21

Ahım

İshak

~1872

Yakup = İsrail

~1812

Yar.27

Yusuf

~1665

İsmail

2Ta.1:28

~1749

~1721

Yar.37

~1611

12 SOY (70 kişi)

İsraililer 400 yıl Mısır'da (Elç.7:6)

600.000 kişilik erkek grup Mısır'dan
ayrılıyor. Kadın ve çocuklar birlikte
acı çekiyorlar (yaklaşık 2 Million kişi).

Musa
Midyan'da
1480

Mısır'dan Çıkış (Kölelikten Kurtuluş)

1.Tarihler kitabı (Tanrı her şeye egemendir)

1400

1300

Firavun
Tutankhamun

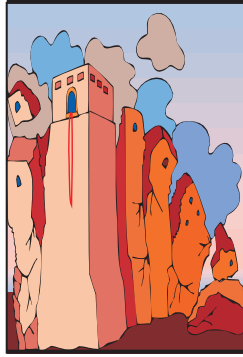
İ.Ö.1200

İ.Ö.1447
sı: Çık.20; Yas.5; 10:12

Mısır'dan Çıkış

Kahinlik: Tapınma
Çadırı kullanılıyorSay.21:8
Yu.3:14**İsa ve Musa'nın yaşamındaki bazı ortak yönler:**

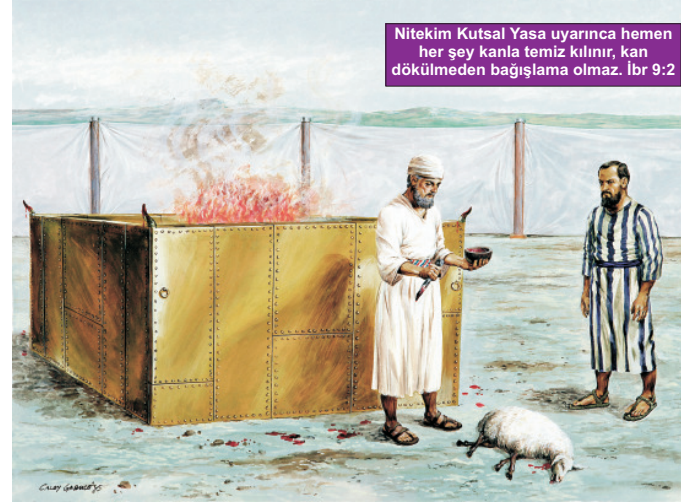
- henüz daha bebekken öldürüleceklerdi
- büyük mucizeler gerçekleştiriyorlardı
- halklarını günah ve kölelikten kurtarıyorlardı

Mesih İsa'ya ilişkin peygamberlik:
Peygamber - Kâhin - Kral

Mezopotamyalılar Hak.3:8

Moavlılar Hak.3:12

Kenanlılar Hak.4:2

Midyanlılar Hak.6:1

Çıkış'tan Süleyman'ın kurduğu tapınağa kadar 48

MUSA

40 yıl çölde yürüyüş

"Onlara kardeşleri arasından senin gibi bir peygamber çıkaracağım. Sözlerimi onun ağzından işiteceksiniz. Kendisine buyurduklarımın tümünü onlara bildirecek. Yas.18:18

Yeşu

Yeşu 1:3

İsrail halkının
Kenan
topraklarını
ele geçirmesi(İtaat zafer getirir)
Yasa'nın Tekrarı

Yeşu (vaat edilen toprakta)

Otniel

Ehut

Şamgar

Debora

"O dönemde İsrail'de kral yoktu. Herkes dilediğini"

Sina'da

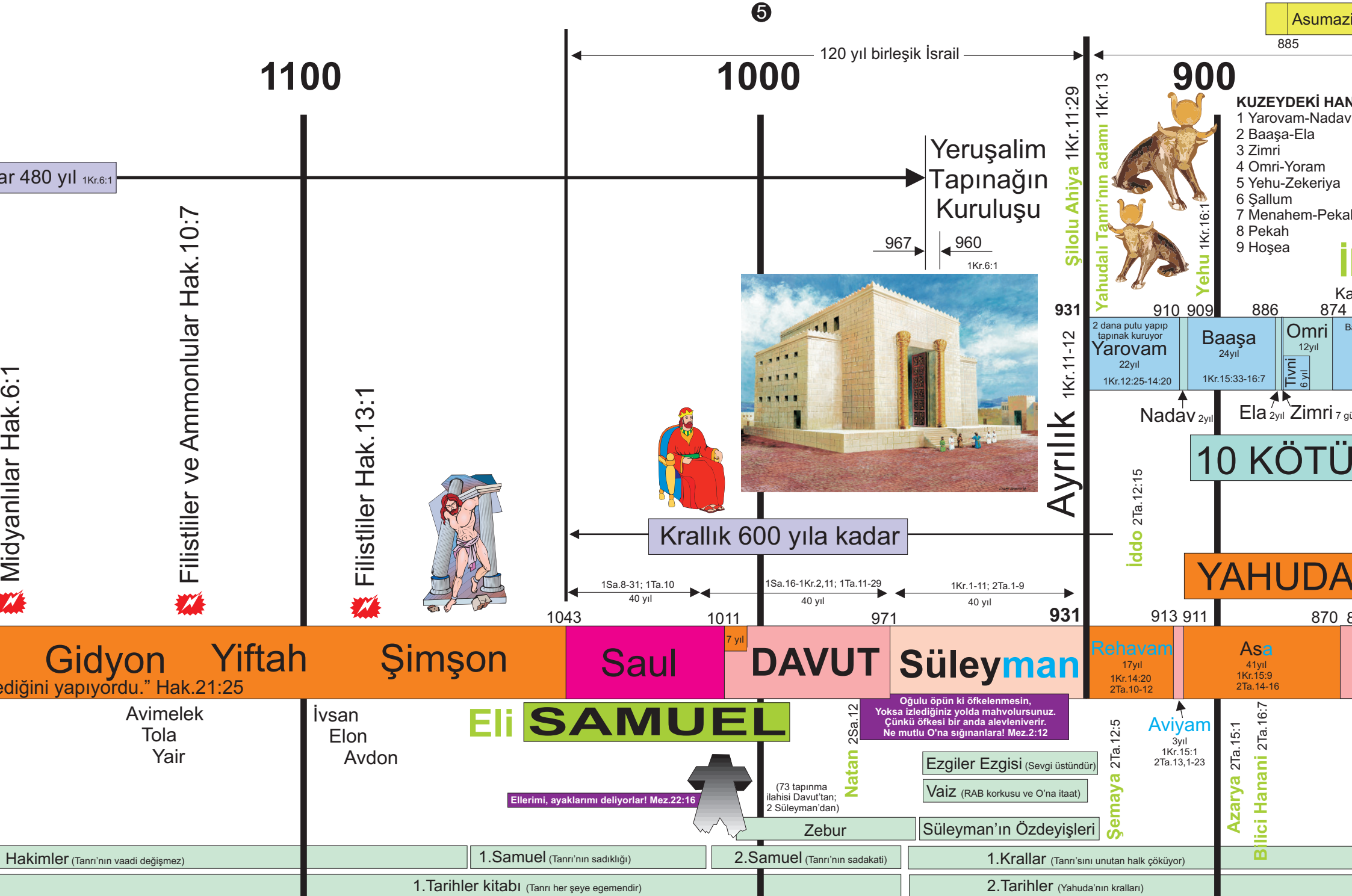
Çölde Sayım (hizmet, düzen, uyarı)

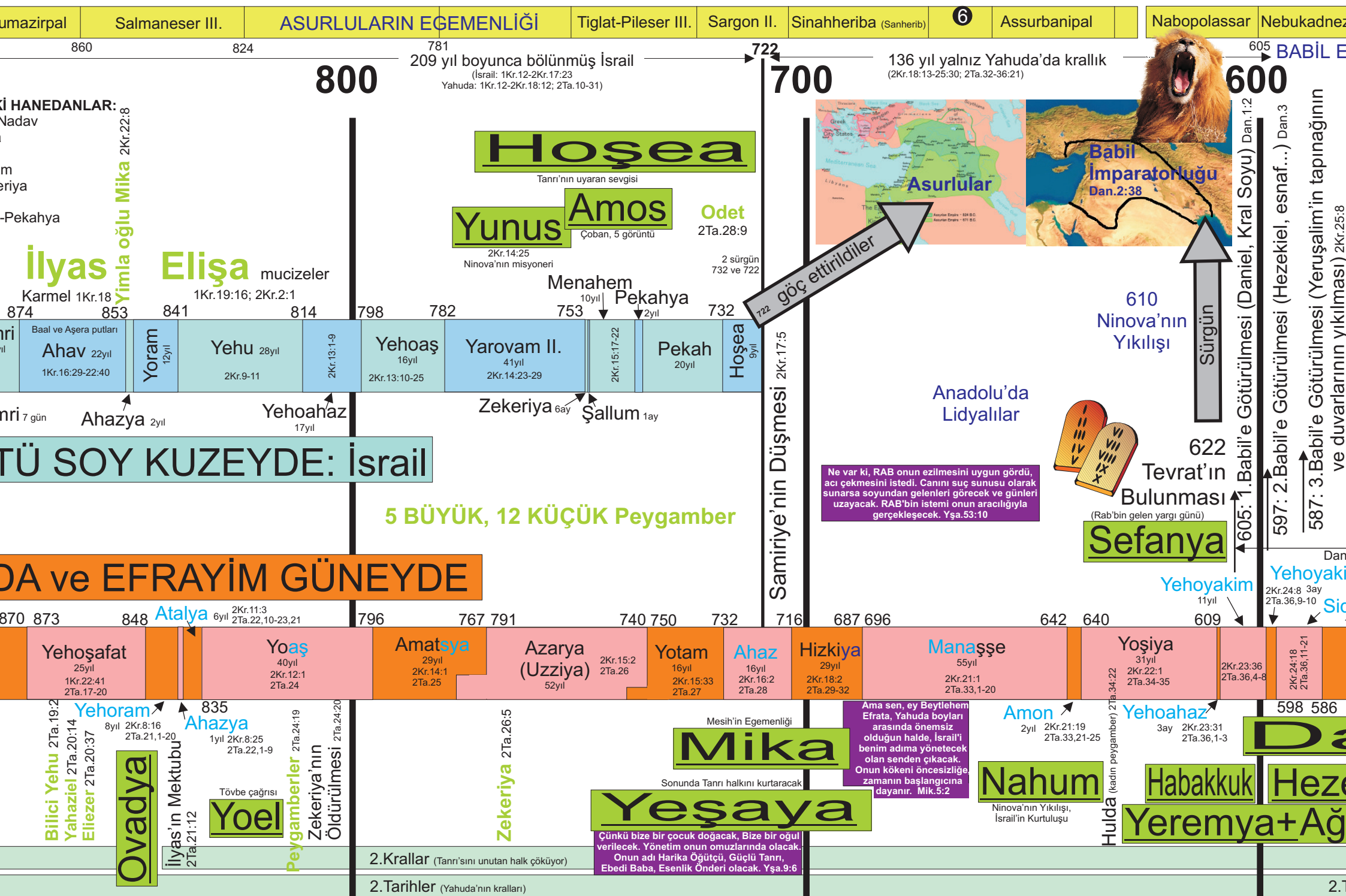
Hakimler (Tanrı'nın vaadi değişmez)

~ Rut (Tanrı'nın merhameti)

1.Tarihler kitabı (Tanrı her şeye egemendir)

Haki

Buddah'nın Dinin Kuruluşu

Samiriyeli'lerin Oluşu: 2Kr.17:29

Babil'den göç ettirilen kavim

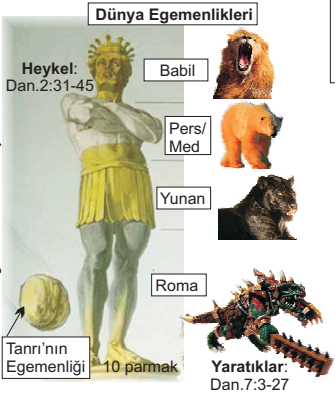
500

400

BÖLÜMLERİN KISALTMALARI	VAHİYLERİ ALANLARI	VAHİYLERİN ALDIĞI YER	VAHİYLERİN BİTTİĞİ ZAMAN
Yaratılış (Yar)	Musa	Sina	~ İ.Ö.1448
Mısır'dan Çıkış (Çık)	Musa	Sina	~ İ.Ö.1448
Levililer (Lev)	Musa	Sina	~ İ.Ö.1448
Çölde Sayım (Say)	Musa	Moav	~ İ.Ö.1409
Yasa'nın Tekrarı (Yas)	Çoğu Musa	Moav	~ İ.Ö.1409
Yesu (Yşu)	Çoğu Yesu	Efrayim	~ İ.Ö.14.asır
Hakimler (Hak)	Samuel?	Rama?	İ.Ö.11.asır
Rut (Rut)	Samuel?	Rama?	İ.Ö.11.asır
1.Samuel (1Sa)	Peygamber?	Yeruşalim?	İ.Ö.9.asır
2.Samuel (2Sa)	Peygamber?	Yeruşalim?	İ.Ö.9.asır
1.Krallar (1Kr)	Yeremya?	Yeruşalim?	İ.Ö.7.asır
2.Krallar (2Kr)	Yeremya?	Yeruşalim?	İ.Ö.7.asır
1.Tarihler (1Ta)	Ezra?	Yeruşalim	İ.Ö.5.asır
2.Tarihler (2Ta)	Ezra?	Yeruşalim	İ.Ö.5.asır
Ezra (Ezr)	Ezra	Yeruşalim	İ.Ö.5.asır
Nehemya (Neh)	Nehemya	Yeruşalim	İ.Ö.5.asır
Ester (Est)	Mordekay?	Pers	İ.Ö.5.asır
Evyüp (Evü)	Musa?	Sina?	İ.Ö.15.asır
Mezmurlar-Zebur (Mez)	Çoğu Davut	Yeruşalim	İ.Ö.6.asır
Süleyman'ın Özdeyişleri (Özd)	Süleyman	Yeruşalim	İ.Ö.900
Vaiz (Vai)	Süleyman	Yeruşalim	İ.Ö.900
Ezgiler Ezgisi (Ezg)	Süleyman	Yeruşalim	İ.Ö.900
Yesaya (Ysa)	Yesaya	Yahuda	İ.Ö.675
Yeremya (Yer)	Yeremya	Mısır	İ.Ö.580
Ağıtlar (Ağı)	Yeremya	Yeruşalim	İ.Ö.580
Hezekiel (Hez)	Hezekiel	Babil	İ.Ö.570
Daniel (Dan)	Daniel	Pers	İ.Ö.530
Hoşea (Hoş)	Hoşea	Yahuda	İ.Ö.725
Yoel (Yoe)	Yoel	Yahuda	İ.Ö.830
Amos (Amo)	Amos	Tekoa	İ.Ö.755
Ovadya (Ova)	Ovadya	Yahuda	İ.Ö.845
Yunus (Yun)	Yunus	Yahuda	İ.Ö.760
Mika (Mik)	Mika	Yahuda	İ.Ö.725
Nahum (Nah)	Nahum	Elkos	İ.Ö.654
Habakkuk (Hab)	Habakkuk	Yahuda	İ.Ö.606
Sefanya (Sef)	Sefanya	Yahuda	İ.Ö.621
Hagay (Hag)	Hagay	Yahuda	İ.Ö.520
Zekeriya (Zek)	Zekeriya	Yahuda	İ.Ö.475
Malaki (Mal)	Malaki	Yahuda	İ.Ö.435

587: 3.Babil'e Götürülmesi (Yeruşalim'in tapınağının ve duvarlarının yıkılması) 2Kr.25:8

3 DÖNÜŞ:

1. Zerubbabil'in Dönüşü (50.000 kişi)

2. Ezra

3. Nehemya

538 Koreş'in kurma izni
Tapınağın yeniden kuruluşu 537-515
Ezra 1;2; Yşa.45:1

70 yıl
Dan.9:2-3; Yer.25:11-12; 29:10

Sidkiya
11yıl

BABİL SÜRGÜNÜ

PERS EGEMENLİĞİ

Büyük İskender (Yunan'lı)

Batlar

586 Daniel

Hezekiel Ağıtlar

538 Koreş'in kararı

2.Tarihler (Yahuda'nın kralları)

Hagay

Zekeriya

Ester (Koruma)

Nehemya

Ezra 1-6 (Tapınak)

(Tapınağın yeniden kurulması ve reform)

Ahbar Haham Oluşu

Ezra 7-10

"İşte habercimi gönderiyorum. Önümde yolu hazırlayacak. Aradığınız Rab ansızın tapınağına gelecek; görmeyi özlediğiniz antlaşma habercisi gelecek" diyor Her Şeye Egemen RAB, Mal.3:1

Malaki

gelen Mesih ve Eski Antlaşma'nın da yetersizliğini gösteriyor

433

Nehemya'nın ikinci Yeruşalim ziyareti Neh.13:6-7

O gün ... günahın ve ruhsal kirlilikten arındırmak için bir pınar açılacak. Zek.13:1

Kavimler Göçü (500-100)

İsrail'

00

200

Eski Antlaşma'nın ilk orjinal kopyaları.
İsa Mesih'in zamanında kullanılan Eski Ahit
„Masoret” metnine (İ.S. 100) dayanan:
İ.S. 920: Codex von Aleppo
İ.S. 1008: Codex Leningradensis B 19A
(Codex Petropolitanus)

Tarikatların Oluşumu:
Sadukiler
Ferisiler
Essenler

214 Çinliler Asya
Hunlarına karşı
Çin Seddi'ni yapmış

ELENİZM Yahudiliği etkiliyor
Makabeler sonra ona karşı
zafer kazanıyor

Yahudi zulümü
Antiochius IV.
Epiphanes 166

143 Yahudi İstiklalı

63

İslam Egemenliği (Mısır'lı)

Selefküs
(Suriye'li)

Makabeler (Yahudiler)

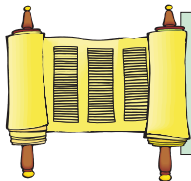
Büyük Hirodes

166 Makabeler İsyanı

37

Sizi kaygılandıran, korkutan kim ki,
Bana ihanet ediyor, beni anmıyor, yüreğinizde bana
yer vermiyorsunuz? Benden korkmamanın nedeni
uzun zamandır suskun kalışım değil mi? Yşa.57:11

İsrail'de 400 yıl boyunca ne peygamber, ne vahiy, ne kral, ne de hakim var

İ.Ö. 250 LXX = Septuaginta
adlı Eski Antlaşma'nın
Grekçe Çevirisi yapıldı
(70 Tercüman)

Kumran: Elimizde olan en eski ESKİ ANTLAŞMA'nın
parçalarının kopyası: İ.Ö. 200 yıl civarında yazılmıştır
Yeşaya ve Daniel peygamberin kitaplarını da içerir.

Apokrifler: Vahiy olduğu idda edilen sahte parçalar (yalnız LXX'da)

Melek (Cebail) Meryem'e şöyle yanıt verdi: "Ku
gücü sana gölge salacak. Bunun için doğaca
Göklerden gelen bir ses, "Sevgili Oğlu
Yahya peygamber İsa hakkında: "Ben de görd
dedi
Baba beni kendine ayırıp dünyaya gönderdi. Ö
'Küfür ediyorsun
Oğul'a iman edenin sonsuz yaşamı var
görmeyecektir. Tanrı'nın gazal

Augustus Tiberius

0

Vaftizci Yahya

6

İSA
MESİH

Başlangıçta Söz vardı.
Söz Tanrı'yla birlikteydi
ve Söz Tanrı'ydı.
Söz, insan olup
aramızda yaşadı.
O'nun yüceliğini
Baba'dan gelen,
lütuf ve gerçekle dolu
biricik Oğul'un
yüceliğini gördük.
Yu.1:1,14

Romalılar

4

yüce ve görkemli Olan'dan kendisine ulaşan
,"Sevgili Oğlum budur, O'ndan hoşnudum"
le Baba Tanrı'dan onur ve yücelik aldı. 2Pe.1:17

derdi: "Kutsal Ruh senin üzerine gelecek, Yüceler Yücesi'nin
doğacak olana kutsal, Tanrı Oğlu denecek. Luk.1:35 (26)
,"Sevgili Oğlum budur, O'ndan hoşnudum" dedi. Mat.3:17
de gördüm ve 'Tanrı'nın Oğlu budur' diye tanıklık ettim"
dedi Yu.1:34
derdi. Öyleyse 'Tanrı'nın Oğlu'yum' dediğim için bana nasıl
dediyorsun' dersiniz? Yu.10:36

şamı vardır. Ama Oğul'un sözünü dinlemeyen yaşamı
nın gazabı böylesinin üzerinde kalır. Yu.3:36